

Handläggare: Eva Leijon
Region Innerstad
Upplåtelsebyrån
Tel: 08 508 269 22
eva.leijon@gfk.stockholm.se

2002-05-07

Dnr 02-420-884

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Om tillstånd för försäljning för organisationen Revansch till arbete
Svar på skrivelse från Per Bolund (mp) och Viviann Gunnarsson
(mp)**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar att inte medge förtur för organisationen ”Revansch till arbete” framför andra sökanden till försäljningsplatser i innerstaden, samt överlämnar och åberopar i övrigt detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Per Brolund (mp) och Viviann Gunnarsson (mp) föreslår i sin skrivelse att organisationen Revansch till arbete, som arbetar med rehabilitering av zigenare med narkotikaproblem, ska få gå före de intressenter som redan står i en intressekö för att få försäljningsplats i innerstaden. Kontoret menar att vikten av att behandla alla lika och arbeta efter den likställighetsprincip som stadgas i kommunallagen väger tyngre. Sergels torgs användning som samlingsplats för många typer av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster gör den valda platsen olämplig för mer permanenta upplåtelser. Torget är också en känd plats för narkotika langning, vilket inte är en lämplig miljö för en rehabiliteringsverksamhet. Nämnden bör av dessa anledningar inte tillstyrka förslaget i skrivelsen.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Per Brolund (mp) och Viviann Gunnarsson tar i sin skrivelse upp att organisationen Revansch till arbete, som arbetar med rehabilitering av zigenare med narkotikaproblem, har sökt tillstånd att bedriva försäljning vid Sergels torg. Författarna skriver att staden nekat tillstånd trots att både polisen och stadsdelsnämnden ställt sig positiva till förslaget och att organisationen fått EU-bidrag för sin verksamhet. För att få tillstånd måste föreningen ställa sig i samma kö som vanliga kommersiella försäljare vilket gör att det kan ta många år innan de får tillstånd. I skrivelsen sägs att detta med all säkerhet skulle göra att detta behjärtansvärda projekt aldrig förverkligas. Enligt Per Brolunds och Viviann Gunnarssons mening bör nämnden besluta att föreningen snarast får tillstånd att bedriva försäljning vid Sergels torg enligt den ansökan som de skickat in till kontoret.

Analys

”Revansch till arbetes” ansökan inkom till kontoret på remiss från polismyndighetens tillståndsenhet under slutet av år 2001 och avstyrktes då. Skälet till avstyrkan var att kontoret och polismyndighetens tillståndsenhet gemensamt tagit fram dryga 50- talet försäljningsplatser inom cityzonen i Stockholms innerstad. Dessa platser upplåts ett år i taget. För intresserade som vill ha en plats finns en intressekö som man får ställa sig i tills det blir ens tur att få erbjudande om en ledig plats. Förhållningssättet med att gemensamt ta fram platser, upplåta dem årsvis och inordna en intressekö beslutades av gatu- och fastighetsnämnden i december 1998. Detta får att råda bot de stora problem som kontoret och polismyndigheten hade med att hantera den mängd ansökningar om försäljningsplatser i stadens centralare delar som inkom samt sätta stopp för den illegala men lukrativa handel med tillstånd som påbörjats. För att på sikt ge nya sökanden möjlighet att få en försäljningsplats inrättades en intressekö. I intressekön står för närvarande 40-talet intresserade. Gatu- och fastighetskontoret tar i handläggningen av dessa ärenden inga sociala hänsyn och lämnar ingen förtur, utan erbjuder lediga platser till de som står först i kön.

Ordningslagen, som är den lag som utgör grundstenen för upplåtelse av offentlig plats, ger i och för sig kommunen möjlighet att ta med social hänsyn i bedömningen om en ansökan om upplåtelse av offentlig plats ska tillstyrkas eller ej. Men kontoret ställer sig frågande till om detta är lämpligt, och har inte heller kompetens till att bedöma om detta är en lämplig rehabiliteringsform eller ej. Av den anledningen valde kontoret att skicka ut skrivelsen på remiss till andra berörda myndigheter som enligt kontorets mening bättre kan bedöma ett antal frågor som är av intresse i detta fall.

Samråd

Samråd har skett med Klara Närpolis och polismyndighetens tillståndsenhet, med Norrmalms stadsdelsförvaltning, med miljöförvaltningen samt med brandförsvaret. Följande frågor ställdes:

1. På vilket sett berör denna typ av verksamhet er myndighets / förvaltnings arbetsområde?
2. Är det lämpligt att i detta fall låta sökanden få gå förbi den intressekö som inrättats för att få en försäljningsplats i innerstaden?
3. Är detta en lämplig form att bedriva rehabiliteringsverksamhet på ?
4. Är detta en lämplig plats att bedriva rehabiliteringsverksamhet på?
5. Är det lämpligt att placera ett föremål om 1.5 x 3.8 m på Stockholms mest frekventerade torg?
6. Övriga kommentarer?

Klara Närpolis tillfrågades såsom varande ansvariga för att ordningslagen efterlevs ute på den offentliga platsen samt som ansvariga för allmän ordning och säkerhet ute på platsen. De svarade att det är klart olämpligt att placera ett försäljningsstånd på Sergelarkaden av den anledningen att det ofta förekommer demonstrationer på platsen, vilka inte sällan drar ett stort deltagarantal. Platsen är enligt deras mening inte heller en lämplig placering eftersom det är Sveriges mest kända plats avseende narkotikalangning. Missbrukare som ingår i metadonprogrammet är i princip förbjudna att befinna sig i missbrukarmiljö. Förbudet är utfärdat av vårdande enhet. Sergelarkaden ingår utan tvekan i denna miljökategori. Man ansåg inte att frågan om detta var en lämplig rehabiliteringsform eller om de skulle ges förtur var frågor som berörde närpolisen.

Tillståndsenheten vid City Polismästardistrikt tillfrågades eftersom de är tillståndsmyndighet vad avser nyttjande av offentlig plats. Tillståndsenheten ansåg inte heller att det var en polisiär fråga om en sökande skulle få gå före intressekön eller ej, inte heller ansåg det att bedömningen om detta var en lämplig rehabiliteringsform eller ej var en fråga för dem. Vad gäller valet av plats ur hänseendet rehabilitering av missbrukare instämde de med Klara Närpolis att den aktuella platsen var olämplig eftersom den är mycket känd vad avser narkotikalangning. Man skrev vidare att Sergelarkaden är livligt frekventerad av olika typer av offentliga tillställningar (t ex evenemang av olika slag) och allmänna sammankomster (t ex demonstrationer) . Antalet aktörer som vill använda denna plats är mycket stort och tenderar öka. För att så många som möjligt ska ha tillfälle att göra sin röst hörd måste tillståndsenheten ofta försöka begränsa antalet tillfällen och den tid som ett tillstånd bör omfatta. Ansökningar som innehåller längre tider vid ett stort antal tillfällen riskerar att helt blockera platsen och därmed förhindra andra aktörer. Man skriver vidare att polismyndighetens uppgift är att pröva varje ansökan ur ordnings-, trafik- och säkerhetssynpunkt. Man måste vid varje tillståndsgivning göra en trovärdig bedömning av situationen på platsen. Flera aktörer som ska samsas på en begränsad yta gör bedömningen svårare.

Brandförsvaret har tillfrågats då de är remissinstans till polismyndigheten vad gäller ansökningar om nyttjande av offentlig plats samt är ansvariga för viss bedömning av gasolhantering. De svarar att ett eventuellt gatukök inte får placeras i anslutning till utrymningsvägar från kringliggande byggnader, och inte heller så att det hindrar räddningstjänstens fordon. De övriga frågorna i remissen anser man inte berör brandförsvaret, under förutsättning att man, om tillstånd medges, håller sig inom de anvisningar angående

gasolhantering som finns i regelverk från Sprängämnesinspektionen och brandförsvaret.

Norrmalms stadsdelsförvaltning tillfrågades både i sin roll som social myndighet och i sin roll som kommunal instans med ansvar för gatumiljöfrågor. Norrmalm anser att det kan vara lämpligt att låta sökanden gå före andra intressenter, eftersom det ligger i kommunens intresse att personer rehabiliteras och återgår till ett "normalt liv". Man anser att det är svårt att bedöma om detta är en bra rehabiliteringsform, då den inte har prövats tidigare och att det därför inte finns någon utvärdering. Däremot är inte en plats nära Sergels torg ett bra val att bedriva denna typ av verksamhet på, detta p g a närheten till narkotikahandeln. En annan lämpligare placering bör eftersträvas. Dessutom är det enligt Norrmalms stadsdelsförvaltning absolut olämpligt att placera en kioskvagn på denna plats. Torget ska vara till för gående, demonstrationer och andra samlingar samt vissa tidsbegränsade händelser. Dessutom anser man att en kioskvagn måste ha en bra utformning så att den passar in på den plats den placeras på.

Kontorets synpunkter och förslag

Med stöd av tillfrågade remissinstanser anser kontoret följande:

- ? En placering av denna typ av verksamhet på eller invid Sergels torg är direkt olämplig utifrån flera aspekter.
- ✗ Torget och dess omgivning är Stockholms mest frekvent använda och mest efterfrågade samlingsplats för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Av den anledningen bör torget hållas fritt från andra längre upplåtelse.
- ✗ Torget är dessvärre en känd plats för narkotikalangning. Av den anledningen är det olämpligt att medvetet placera rehabiliteringsverksamhet för missbrukare på eller i närheten av denna plats.
- ✗ Om organisationen "Revansch till arbete" ska ges förtur framför övriga som står i intressentkön för att få försäljningsplats i innerstaden så bör en annan plats än i direkt anslutning till Sergels torg väljas ut.
- ✗
- ? Kontoret och polismyndigheten har idag väl fungerande riktlinjer för försäljning på offentlig plats i Stockholms innerstad, fastställda av nämnden i december 1998. Ordningslagen ger kommunen möjlighet att väga in social hänsyn i bedömningen av denna typ av ärenden, men så sker inte idag. Om detta ska göras i framtiden anser kontoret att riktlinjer bör arbetas fram för detta, så att alla sökanden kan få en likvärdig bedömning. Kontoret har ingen överblick över hur många i den existerande intressentkön som då kan komma ifråga för särbehandling. Det är högst troligt att ett flertal av dessa idag har en levnadssituation som skulle berättiga till särbehandling och förtur av sociala skäl, såsom långvarig arbetslöshet eller liknande.

Med stöd av ovanstående anser kontoret att organisationen "Revansch till arbete" inte bör få gå före intressentkän för försäljningsplats i innerstaden. Om man ändå vill ha en plats i innerstaden bör organisationen, precis som alla andra sökanden, hänvisas till att anmäla sitt intresse och vänta på sin tur. Vill organisationen ändå ha en plats snabbare finns alltid möjligheten att ansöka om en mindre central plats utanför innerstaden. Detta kan även vara lämpligare utifrån rehabiliteringsaspekten.

SLUT